

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 173/2010-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., Šibeničná 506/27, Žilina, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. M. P., s. r. o., Ž., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/1993 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/1993 porušené boli.

2. J. P. priznáva finančné zadostučinenie 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť J. P. trovy konania v sume 303,30 € (slovom tristoti eur a tridsať centov) na účet Advokátskej kancelárie JUDr. M. P., s. r. o., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2010 doručená sťažnosť J. P., Šibeničná 506/27, Žilina (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. M. P., s. r. o., Ž., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/1993.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 13. apríla 1993 podali žalobcovia proti nej žalobu na okresnom súde o vyrovnanie dedičských podielov, o ktorej tento súd koná pod sp. zn. 14 C 415/1993. Podľa sťažovateľky okresný súd v tejto veci ostatný raz pojednával 18. apríla 2005. Okresný súd od 18. apríla 2005 nenariadil ďalší termín pojednávania

napriek tomu, že spor trvá už 17 rokov. Podľa sťažovateľky žiadna zložitosť veci nemôže ospravedlniť takú dĺžku konania a nečinnosť súdu.

Sťažovateľka tiež uviedla, že pri uplatnení ochrany svojho základného práva využila všetky právne prostriedky, ktoré jej poskytujú právne predpisy. Dňa 9. marca 2010 podala sťažnosť proti porušovaniu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu.

Sťažovateľka vzhľadom na uvedené skutočnosti žiada ústavný súd, aby takto rozhodol:

„Základné právo J. P., bytom ., občan SR, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 38 ods. 2 listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/1993 porušené bolo.

Okresnému súdu prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/1993 konať bez zbytočných prietáhov.

J. P. Ž. občan SR priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000,-€ (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Žilina je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátskej kancelárii JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., „Ž.“, vo výške 303, 30 € na účet č...“

Ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením č. k. 14 C 415/93-558 z 11. februára 2010 podanie šiestich z 23 navrhovateľov odmietol a vo veci sa koná ďalej o podaní 17 navrhovateľov.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí a uznesením sp. zn. IV. ÚS 173/2010 z 22. apríla 2010 ju podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval okresný súd a právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Vzhľadom na súhlas obidvoch účastníkov ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

K prijatej sťažnosti sa vyjadril okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom JUDr R. B., prípisom sp. zn. 1 SprS/161/2010 zo 4. júna 2010 doručeným ústavnému súdu 14. júna 2010. Podpredseda vo vyjadrení popísal priebeh konania, k vyjadreniu pripojil podrobnú chronológiu úkonov a k veci ďalej uviedol:

„Po oboznámení sa s prehľadom úkonov a spisovým materiálom vo veci sp. zn. 14C 415/1993 konštatujem, že od podania návrhu dňa 14.5.1993 až do polovice roku 2000 súd vo veci riadne konal. Zo spisového materiálu je zrejmé, že bolo vytýčených viacero termínov pojednávania a dňa 24.10.1995 bol vyhlásený rozsudok. Aj v tomto období bola dĺžka konania okrem iného ovplyvnená skutočnosťou, že v priebehu konania zomrelo viacero účastníkov, a preto bolo potrebné konať s dedičmi na základe rozhodnutí v dedičskom konaní. Po odvolaní navrhovateľov Krajský súd v Žiline rozsudok Okresného súdu Žilina zrušil a vec mu v mesiaci október 1997 vrátil na ďalšie konanie. Následne súd v súlade s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici vykonával ďalšie úkony smerujúce k nariadeniu nových termínov pojednávania. Aj v tomto období došlo k úmrtiu niektorých účastníkov konania. Uznesením zo dňa 31.5.2000 bola pôvodná zákonná sudkyňa z pojednávania a rozhodovania veci vylúčená a vec bola pridelená novej sudkyňi. Táto sudkyňa vo veci od pridelenia veci dňa 31.7.2000 až od 8.3.2005, kedy vo veci vytyčila termín pojednávania, nekonala. Uvedená sudkyňa už na tunajšom súde nepracuje, a preto nie je možné predložiť jej vyjadrenie. V druhej polovici roku 2005 boli navrhovatelia viackrát vyzývaní, aby svoj návrh opravili a doplnili, predovšetkým s ohľadom na skutočnosť, že došlo k úmrtiu ďalších účastníkov konania. Preto bolo potrebné doplniť okruh účastníkov o dedičov a zároveň upraviť petit návrhu.

V ďalšom období súd rozhodoval o viacerých návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia a vec bola predložená Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o podanom odvolaní proti uzneseniu o vydaní predbežného opatrenia. Aj v tomto období súd viackrát vyzýval navrhovateľov na odstránenie väd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V priebehu roku 2006 bola zákonná sudkyňa na sťaži na Krajskom súde v Žiline. Uznesením zo dňa 18.4.2006 boli navrhovatelia opätovne vyzývaní, aby doplnili návrh na začatie konania, a to presným a jednoznačným označením všetkých nehnuteľností, ktorých sa týka vyrovnanie dedičských podielov. Právny zástupcovia navrhovateľov následne opakovane žiadali o predĺženie lehoty na odstránenie väd návrhu. Dňa 16.10.2006 bola vec pridelená súčasnému zákonnému sudcovi z dôvodu, že predchádzajúca sudkyňa bola preložená na výkon funkcie na Krajský súd v Žiline. Uznesením zo dňa 12.9.2007 sudca zamietol návrh navrhovateľov na vydanie predbežného opatrenia. Po podaní odvolania Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 29.1.2008 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil z dôvodu, že v čase podania odvolania navrhovateľka v rade 6/ a navrhovateľka v rade 12/ zomreli, čím stratili spôsobilosť byť účastníkom konania. Preto v ďalšom období bolo potrebné doplniť okruh účastníkov o dedičov po zomrelých navrhovateľkách. Uznesením zo dňa 2.9.2009 súd opätovne vyzýval navrhovateľov na odstránenie väd návrhu, keďže s ohľadom na úmrtie pôvodných účastníkov sa petit návrhu stal nezrozumiteľným. Následne jeden z právnych zástupcov navrhovateľov opakovane žiadal o predĺženie lehoty na doplnenie návrhu. Doplnenie návrhu tak bolo súdu doručené až dňa 31.12.2009 a zo strany druhého právneho zástupcu navrhovateľov dňa 18.1.2010. Uznesením zo dňa 11.2.2010 súd návrh šiestich navrhovateľov odmietol. Proti tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie a súd následne vyzýval navrhovateľku v rade 4/, aby podané odvolanie doplnila. Po doplnení odvolania bolo odvolanie doručované účastníkom na vyjadrenie dňa 1.6.2010.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti som toho názoru, že podaná sťažnosť je dôvodná čiastočne. Od podania návrhu na súd v ruku 1993 až do polovice roka 2000 súd vo veci riadne konal, vytyčoval termíny pojednávania a rozhodol rozsudkom, ktorý bol odvolacím súdom zrušený. K zdržaniu pri vybavovaní tejto veci tak došlo v období od druhej polovice roku 2000 do marca 2005, kedy bol vytyčený nový termín pojednávania. Od určenia tohto termínu pojednávania až doposiaľ som toho názoru, že vo veci nedochádza k žiadnemu zdržaniu, ktoré by bolo spôsobené konajúcim súdom. Celé konanie je do značnej miery

ovplyvnené tým, že v priebehu konania zomreli viacerí účastníci. Následne je potom potrebné zisťovať okruh dedičov a dopĺňať návrh na začatie konania o nových dedičov a zároveň novým spôsobom upraviť petit požadovaného návrhu. Preto súd viacerými uzneseniami vyzýval navrhovateľov na odstránenie vád návrhu. Pri odstraňovaní vád navrhovateľa opakovane žiadali o predĺženie lehoty. Posledné doplnenie návrhu bolo súdu doručené až v mesiaci január 2010. Následne súd podanie niektorých navrhovateľov odmietol, proti čomu bolo podané odvolanie. V súčasnej dobe bolo toto odvolanie doručované ostatným účastníkom na vyjadrenie a následne bude vec predložená na rozhodnutie krajskému súdu.

Pri rozhodovaní o podanej sťažnosti sťažovateľky je potrebné zohľadniť tiež skutočnosť, že sťažovateľka, ktorá je v tomto konaní v postavení odporkyne, doposiaľ nijakým spôsobom nenamietala prieťahy v tomto konaní. Zo strany sťažovateľky Okresný súd Žilina neeviduje žiadnu urgenciu konania vo veci, žiadosť o vytýčenie pojednávania a ani žiadnu sťažnosť na prieťahy v konaní. Možno tak konštatovať, že až doposiaľ bola sťažovateľka vo veci nečinná a nevyvíjala sama žiadnu aktivitu smerujúcu k urýchleniu súdneho konania. Sťažovateľka teda nevyužila všetky prostriedky, ktoré jej dáva právny poriadok Slovenskej republiky v záujme ochrany ňou namietaného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

V prejednávanej veci sa jedná o procesne a vecne náročnú vec. O tejto skutočnosti svedčia opakované výzvy na doplnenie a odstránenie vád podaných návrhov a tiež vykonané dokazovanie. Toto dokazovanie a návrhy na dokazovanie boli zo strany účastníkov opakovane dopĺňané, čo neumožňovalo rozhodnúť na vytýčených termínoch pojednávania. Postup súdu sťažuje aj správanie samotných účastníkov, ktorí odstraňujú vady a nedostatky podaného návrhu vždy až na výzvu súdu a po opakovaných žiadostiach o predĺženie lehoty na odstránenie vád. Od roku 2005 možno konštatovať, že súd vo veci riadne koná a teda v súčasnej dobe nedochádza k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani fakt, že konanie je vedené neprimerane dlhú dobu a k prieťahom došlo v predchádzajúcich obdobiach (rozhodnutie Ústavného súdu SR v konaní IV. ÚS 78/2007, I. ÚS 246/2008).“

Podpredseda okresného súdu zároveň k svojmu vyjadreniu priložil stanovisko konajúceho sudcu JUDr. D. M., v ktorom sa okrem iného uvádza:

„... Predmetná vec mi bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie zmenou rozvrhu práce dňom 16.10.2006 po odchádzajúcej sudkyni na Krajský súd v Žiline.

Do môjho senátu bolo takto pridelené na prejednanie a rozhodnutie množstvo starých vecí, najstaršiu vec mám z roku 1988, jedná sa o veci, ktorých som sudcom v poradí štvrtý, či piaty.

V prevažnej väčšine týchto starých vecí začínam konať úplne od samého začiatku, zisťujem okruh účastníkov, vyzývam na doplnenie návrhu v zmysle § 43 ods. 3 a § 79 ods. 1 OSP; čo je v podstate aj tento prípad.

Od roku 2007 píšem upozornenia v zmysle § 30 ods. 4 zák. č. 385/2000, námietky v zmysle § 34 ods. 3 zák. č. 385/2000, stále či už písomne alebo ústne upozorňujem na stav v senáte a vysvetľujem dôvody, prečo nemôžem konať bez zbytočných prietahov. Tento stav nieje doposiaľ riešený.

V predmetnej veci si myslím, že už je jedna ústavná sťažnosť. Vzhľadom na uvedené vo veci konám bez zbytočných prietahov, stále je vec v štádiu odstraňovania väd podania návrhu, čo je možné zistiť z obsahu spisu...“

Právna zástupkyňa sťažovateľky v písomnom stanovisku uviedla:

„... Viac ako 7-ročnú nečinnosť súdu v tejto veci nie je možné odôvodňovať úmrtím účastníkov, či už na strane navrhovateľov alebo odporcov. Práve naopak k neustálej zámene účastníkov konania v dôsledku úmrtia ich právnych predchodcov dochádza aj z dôvodu prietahov Okresného súdu v Žiline v tomto konaní.

Aj keby terajší zákonný sudca konal vo veci bez prietahov, doterajšia dlhodobá a opakovaná nečinnosť súdu je dostatočným dôvodom, aby Okresnému súdu v Žiline bola Ústavným súdom SR uložená povinnosť konať v tejto veci bez prietahov.

Zároveň oznamujem, že súhlasím v zmysle § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti žiadam mojej sťažnosti zo dňa 01. 04. 2010 v celom rozsahu vyhovieť...“

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení zo 4. júna 2010, ktoré ústavný súd považuje za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 35/09, II. ÚS 55/98).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej

sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ústavný súd po preskúmaní spisu sp. zn. 14 C 415/93 zistil, že predmetom namietaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu na vyrovnanie dedičských podielov. Vzhľadom na predmet konania ústavný súd konštatoval, že po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto namietané konanie nemožno považovať za právne zložité.

Vzhľadom na vysoký počet navrhovateľov (v súčasnosti sedemnást'), ako aj úmrtie viacerých z nich v doterajšom priebehu konania, keď musel okresný súd viackrát upravovať okruh účastníkov konania, prihliadať na priebeh dedičských konaní a nadviazať komunikáciu s dedičmi zomrelých navrhovateľov, konanie vykazuje faktickú zložitosť, ktorá má výrazný podiel na jeho doterajšej dĺžke. Faktickou zložitosťou však nemožno ospravedlniť nečinnosť súdu v jednotlivých štádiách konania, resp. jeho neefektívnu činnosť, ktorá nesmeruje plynulo k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.

2. V rámci druhého kritéria ústavný súd posudzoval správanie sťažovateľky ako účastníčky namietaného konania. Ústavný súd na základe preskúmania spisu sp. zn. 14 C 415/93 a predloženej dokumentácie dospel k záveru, že sťažovateľka ako odporkyňa počas doterajšieho priebehu konania poskytovala okresnému súdu potrebnú súčinnosť a ako účastníčka konania zakaždým vyhovelá včas výzve súdu. Sťažovateľka sa počas celej doby trvania konania nezúčastnila dvoch pojednávaní (14. apríla 1994 a 23. septembra 1999) a svoju neúčast' ospravedlnila.

Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľke nemožno pripísať negatívny podiel na doterajšom priebehu konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd už v náleze č. k. II. ÚS 128/05-33 zo 6. októbra 2005 vyslovil, že okresný súd sa dopustil zbytočných priet'ahov v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/93.

Stotožnil sa s hodnotením zbytočných prietáhov v tomto náleze do 6. októbra 2005 od začatia konania, ktorý sa týkal inej sťažovateľky, ale toho istého súdneho konania.

Ústavný súd zistil, že po náleze č. k. II. ÚS 128/05-33 zo 6. októbra 2005 je toto obdobie konania poznačené dvoma obdobiami nečinnosti okresného súdu (od 30. septembra 2005 do 20. februára 2006 a od 15. marca 2006 do 12. septembra 2007).

Okresný súd pripisuje v tomto období výrazný podiel na zbytočných prietáhoch v konaní samotným účastníkom konania (najmä navrhovateľom), „*ktorí odstraňujú vady a nedostatky podaného návrhu vždy až na výzvu súdu a po opakovaných žiadostiach o predĺženie lehoty na odstránenie väd.*“ Podľa názoru ústavného súdu takéto prenášanie zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní na účastníkov neobstojí, pretože v takomto prípade (neodstránenie nedostatkov návrhu) mal a mohol okresný súd u všetkých účastníkov konania už skôr postupovať v zmysle § 100 ods. 1 prvej vety OSP „...*Len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá*“ a podľa § 43 ods. 2 prvej vety OSP „*Ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania*“ čo však okresný súd urobil až 11. februára 2010, keď podanie časti navrhovateľov odmietol.

Uvedený postup okresného súdu v označenom konaní hodnotí ústavný súd ako neefektívny, ktorý v konečnom dôsledku nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky a ktorý prispel k doterajšej dĺžke namietaného konania. Okresný súd tak v dôsledku svojej nečinnosti a neefektívnej činnosti spôsobil zbytočné prietahy v konaní v trvaní takmer 8 rokov.

Konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, čím sa mu nepodarilo odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľky, v ktorom sa táto nachádza.

Ústavný súd po posúdení všetkých skutočností dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 415/1993 s prihliadnutím na

doterajšiu dĺžku konania (viac ako 17 rokov) došlo u sťažovateľky k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd už prikázal okresnému súdu konať vo veci sp. zn. 14 C 415/1993 bez zbytočných prietahov, nepovažoval za potrebné uložiť okresnému súdu povinnosť konať vo veci bez zbytočných prietahov, keďže táto povinnosť uložená okresnému súdu stále trvá.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V nadväznosti na rozhodnutie ústavného súdu o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na okolnosti prípadu považoval za potrebné rozhodnúť o žiadosti sťažovateľky priznať jej primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, s odôvodnením, že nečinnosť okresného súdu jej spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu a že je dlhodobo udržiavaná v právnej neistote.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé

finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, faktickú zložitost' veci a pôsobenie s'ťažovateľky ako účastníčky konania dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadostučinenia v sume 5 000 € s'ťažovateľke primerané konkrétnym okolnostiam prípadu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. M. P., Žilina, ktorá ich vyčíslila najprv sumou 303,30 € (spolu s režijným paušálom) spolu za dva úkony právnej pomoci, a to všetko zvýšené o 19 % dane z pridanej hodnoty podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ktoré neskôr vo svojom vyjadrení z 21. júla 2010 upravila na sumu 454,95 € vrátane dane z pridanej hodnoty započítajúc si úhradu aj za tento úkon právnej služby. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov vychádzal z priemernej miery zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2009, ktorá bola 721,40 €.

Úhradu priznal s'ťažovateľke za dva úkony právnej služby (za prevzatie veci a prípravu zastupovania a za spísanie s'ťažnosti) v celkovej sume 303,30 €, ktoré uznal za účelne vynaložené. Podanie právnej zástupkyne s'ťažovateľky doručené ústavnému súdu 26. júla 2010 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010